

men da erkendte man, at den Tid snart vilde komme, at det kunde blive nødvendigt at gaa til en Omfordeling af Kredse, og Udvalget gjorde i en Dagsorden en enstemmig Indstilling, hvori det opfordrede Regeringen til, hvis den fandt det nødvendigt, at fremkomme med et Forslag, der klart og bestemt opfyldte Fordringen i Grundlovens § 32 om 125 Valgkredse. Det viser sig nu, at den samme Erkendelse har udviklet sig og fæstnet sig mere og mere gennem Aarene, men det har jeg gjort Rede for i Gaar, og jeg skal derfor ikke komme ind paa at gentage det i Dag. Jeg skal blot i saa Henseende henvise til, hvad jeg sagde i Gaar.

Det ærede 2det Medlem for 11te Kreds var tilbøjelig til at tage de to ærede Medlemmer af Udvalget i Forsvar, om hvem jeg i Gaar udtalte, at de tidligere havde hørt til Oppositionen. Han vilde hævde, at de ikke havde forladt Venstres gamle Standpunkt, men jeg maa dog gøre det ærede 2det Medlem for 11te Kreds opmærksom paa, at Venstre altid lige fra 1871 til 1890 har bekæmpet Regeringens forskellige Forslag om en delvis Omordning — dens Forsøg paa at gaa en Mellemvej og gaa uden om Grundlovens § 32. De 8 forskellige Forsøg, der ere fremkomne i Folketinget lige fra 1871 til 1890, har Venstre været enig om at bekæmpe, og jeg betonede ogsaa i Gaar, at det var Venstres gamle Standpunkt, men det havde de to ærede Medlemmer nu forladt. Venstre stod paa det Standpunkt, at vi ikke vilde gaa en saadan tredje Vej, som gaar uden om Grundlovens § 32, men vilde holde paa en klar Opfattelse af § 32. I 1890 bøjede saa Regeringen sig for den samme Erkendelse og fremkom med et Forslag, som i saa Henseende delte Venstres Opfattelse — det er det Forslag, som vi nu forhandle her i Salen — men saa forlod netop de to ærede Medlemmer, som før trolig havde fulgt med Oppositionen, dette Standpunkt og gik over til Regeringens gamle Standpunkt, som Regeringen nu havde forladt.

Den ærede Ordfører er enig med mig i, at Grundlovens § 32 kræver en Forøgelse; men han mener, at Folketingets Forslag er altfor rigoristisk. Jeg forstaaer ikke denne Betragtning, jeg forstaaer ikke, at der kan være Tale om et Enten—Eller her. Enten maa man opfylde Grundlovens § 32 eller ikke. I Henhold til mine Bemærkninger i Gaar vil jeg sige: Jeg kender ikke nogen tredje Vej. Og naar den ærede Ordfører bebrejder mig, at jeg ikke havde refereret Højesteretsassessor Kimestad rigtigt med Hensyn til de to Veje, saa vil den ærede Ord-

fører se i Rigsdagstidenden, som foreligger trykt her paa Tingets Bord, at jeg har ogsaa refereret den Udtalelse, som han kom med. Kimestad tilføjede nemlig, at han helst vilde vælge den sidste Vej, en Grundlovsforandring; men da denne Vej ikke var opnaaelig, var han tilbøjelig til at følge den af Regeringen anviste Vej, fordi han i det væsentlige ansaa den for den naturligeste og fornuftigste. „Man opfylder ganske vist ikke derved Grundlovens Bud, det maa man ganske vist erkende“. Det beder jeg den ærede Ordfører lægge Mærke til, at idet man vælger at følge den Vej, som Regeringen anviste, opfylder man ganske vist ikke Grundlovens Bud. Det blev betonet fra Kimestads Side saa bestemt som muligt, og det er jo ganske godt i Overensstemmelse med, hvad jeg sagde i Gaar, at naar man kommer med Forslag om 4, 6 eller 8 ny Folketingskredse, opfylder man ganske vist ikke Grundlovens Bud. Det nytter ikke noget, at man kommer med et Forslag som det, Flertallet nu fremsætter her, og hvorved Forholdstallet forandres til 1 Kreds for hver 20,000 Indbyggere. Naar man nemlig foreslaar at lægge 8 ny Kredse til, altsaa foreslaar 110 Folketingskredse, bliver Forholdet mellem Folketingskredsenes Antal og det nuværende Folketal eller rettere det Folketal, vi havde i 1890, som 1 til 20,000; skulde vi tage Hensyn til Folketallet i Øjeblikket, vilde det vel blive over 20,000. Jeg tror næppe, at nogen tør paastaa, at dette er en Opfyldelse af Grundlovens Bud, og derfor mener jeg, at det var rigtigst at lade det 9de Forsøg gaa samme Vej som de 8 foregaaende, som jeg omtalte i Gaar.

Det ærede 2det Medlem for 11te Kreds (Th. Nielsen) havde nogen Frygt for, at denne stærke Forøgelse af Folketingskredsenes Antal skulde gøre det danske Folk til et politiserende Folk. Jeg forundrede mig noget over denne Udtalelse fra det ærede Medlem; jeg har i mange Aar hørt noget saadant fra Højres Side; jeg har saa ofte hørt en Sætning som denne, at man skal ikke befatte sig med Politik, det er noget, som Smaa- manden eller Folk i Almindelighed skulde holde sig borte fra. Jeg har saa mange Gange haft Lejlighed til at paavise, at en saadan Sætning som denne er ligefrem modsat Grundlovens Aand. Jeg skønner nemlig ikke rettere, end at Summen af vor Grundlov er den, at man skal befatte sig med Politik; dette kræver Grundloven af den almindelige Befolkning. Thi hvad er nemlig Politik? Jeg ved ikke rettere, end at det er et Arbejde, et Arbejde for at skabe gode og lykkelige Hjem, et Arbejde for en lykkelig